

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2025/116/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2025 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerquibaatar@audit.gov.mn

Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн:

Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар

Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр

Утас: 8511-6555

Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	10
5.1 Төлбөрийн акт.....	11
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.25 № 130
танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ХАНГАЙ
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА Я.БАЯСГАЛАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хангай сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх “Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ” хөтөлбөрийн хүрээнд үндсэн үйл ажиллагааны 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр тайланд онд гүйцэтгэлээр Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 917,065.5 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 33,095.7 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 3,500.0 мянган төгрөг, урд оны санхүүжилтийн үлдэгдэл 43,353.8 мянган төгрөг нийт 997,015.0 мянган төгрөгийн эх үүсвэр бүрдүүлж, үйл ажиллагаанд гүйцэтгэлээр 997,015.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 үндсэн зорилтын хүрээнд 45 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, арга хэмжээний хэрэгжилтийг Хангай сумын Засаг дарга 98.0 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>341,376,722.76</u>	<u>409,808,838.03</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	43,353,837.04	-
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	43,353,837.04	-
3121	Төгрөг	43,353,837.04	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	43,353,837.04	-
33	АВЛАГА	11,407,093.00	144,228,203.32
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	11,407,093.00	144,228,203.32
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	286,615,792.72	265,580,634.71
351	Түүхий эд материал	252,651,533.52	243,014,475.51
35110	Тусгай зориулалттай материал	96,811,444.03	96,878,808.43
35130	Эм боох материал	155,840,089.49	146,135,667.08
354	Хангамжийн материал	33,964,259.20	22,566,159.20
35410	Бичиг хэргийн материал	3,046,777.00	3,033,277.00
35420	Аж ахуйн материал	17,619,962.70	13,228,762.70
35440	Түлш, шатах тослох материал	9,662,500.00	2,242,400.00
35450	Барилгын засварын материал	-	308,000.00
35460	Хүнсний материал	3,635,019.50	3,753,719.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>587,347,026.51</u>	<u>744,973,506.34</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	587,347,026.51	744,973,506.34
392	Биет хөрөнгө	579,984,526.45	737,611,006.28
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	410,203,419.24	410,203,419.24
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(26,033,675.58)	(33,552,820.98)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	207,066,462.21	297,282,331.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(107,046,901.45)	(50,791,631.18)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	157,866,744.17	189,015,244.17
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,024,485.80)	(102,192,542.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	37,972,439.40	37,972,439.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,051,475.74)	(10,357,432.50)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,509,408.98	3,509,408.98
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,477,408.98)	(3,477,408.98)
393	Биет бус хөрөнгө	7,362,500.06	7,362,500.06
39301	Программ хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(937,499.94)	(937,499.94)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,800,000.00	6,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>928,723,749.27</u>	<u>1,154,782,344.37</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>8,831,130.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	8,831,130.00
413	Өглөг	-	8,831,130.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	7,967,130.00
4136	Бусад өглөг	-	864,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	864,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>928,723,749.27</u>	<u>1,145,951,214.37</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	928,723,749.27	1,145,951,214.37
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	611,535,526.03	611,535,526.03
512	Хуримтлагдсан үр дүн	266,267,909.53	483,495,374.63
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	266,267,909.53	266,267,909.53
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	217,227,465.10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	50,920,313.71	50,920,313.71

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	928,723,749.27	1,154,782,344.37
----------	--	-----------------------	-------------------------

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	848,120,737.45	1,308,329,343.18
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	45,683,759.78	225,342,720.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	45,683,759.78	225,342,720.16
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12,343,845.50	200,305,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	3,500,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	12,343,845.50	196,805,000.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	33,286,280.28	25,037,720.16
120009	Бусад орлого	53,634.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	802,436,977.67	1,082,986,623.02
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,019,680.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,019,680.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,233,100.00	33,100,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,233,100.00	33,100,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	759,184,197.67	1,049,886,623.02
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	759,184,197.67	1,049,886,623.02
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	806,146,381.63	1,091,101,878.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	806,146,381.63	1,091,101,878.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	805,818,065.46	1,091,097,544.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	515,654,880.73	685,340,450.74
210101	Үндсэн цалин	283,829,902.76	358,885,533.06
210102	Нэмэгдэл	173,063,366.20	269,239,919.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	4,482,998.60
210104	Урамшуулал	36,270,641.00	52,732,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	22,490,970.77	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,404,652.00	97,905,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,279,616.42	72,948,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,055,568.65	6,239,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,044,454.94	3,198,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	940,745.61	3,041,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,084,266.38	12,478,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,719,283.83	38,515,766.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,111,783.83	8,521,666.00
210302	Түлш, халаалт	14,557,500.00	29,942,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	50,000.00	51,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	61,541,074.85	62,280,709.60
210401	Бичиг хэрэг	4,765,100.00	3,912,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,317,360.00	33,482,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,728,300.00	6,072,000.70
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	816,000.00	1,782,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,198,414.85	17,031,508.90
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	4,715,900.00	-
2105	Норматив зардал	81,695,129.90	120,290,222.57
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	69,181,429.90	106,307,722.57
210502	Хоол, хүнс	12,338,700.00	13,982,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	175,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,274,700.00	27,527,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	12,210,000.00
210604	Урсгал засвар	5,274,700.00	15,317,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,297,000.00	6,976,300.00

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210702	Дотоод албан томилолт	6,297,000.00	6,976,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		
		537,450.00	1,140,475.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,450.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	42,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	219,875.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	62,500.00
210807	Газрын төлбөр	-	26,100.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	120,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,693,894.15	51,121,020.17
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,293,900.00	3,349,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	38,399,994.15	47,772,020.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	328,316.17	4,334.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	4,334.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,334.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	328,316.17	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	328,316.17	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	41,974,355.82	217,227,465.10
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	41,974,355.82	217,227,465.10

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	791,083,518.67	953,665,512.70
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	53,634.00	3,500,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	53,634.00	3,500,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	3,500,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	3,500,000.00
120009	Бусад орлого	53,634.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	791,029,884.67	950,165,512.70
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,019,680.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,019,680.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,233,100.00	33,100,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,233,100.00	33,100,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	747,777,104.67	917,065,512.70
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	747,777,104.67	917,065,512.70
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	806,508,567.73	988,425,849.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	806,508,567.73	988,425,849.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	806,180,251.56	988,421,515.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	512,154,593.73	685,340,450.74
210101	Үндсэн цалин	246,738,986.64	358,885,533.06
210102	Нэмэгдэл	203,925,036.41	269,239,919.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	4,482,998.60
210104	Урамшуулал	39,936,662.68	52,732,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,553,908.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,424,676.00	97,905,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,028,349.75	72,948,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,359,446.98	6,239,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,286,597.59	3,198,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,067,679.98	3,041,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,682,601.70	12,478,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,904,783.83	31,095,666.00

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210301	Гэрэл, цахилгаан	10,799,283.83	8,521,666.00
210302	Түлш, халаалт	24,840,700.00	22,522,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	264,800.00	51,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,320,650.00	52,866,700.70
210401	Бичиг хэрэг	3,360,500.00	3,992,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,103,900.00	33,482,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,728,300.00	6,072,000.70
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,020,000.00	3,920,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,107,950.00	5,400,000.00
2105	Нормативт зардал	88,742,675.00	85,548,814.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71,312,475.00	69,081,314.40
210502	Хоол, хүнс	11,679,900.00	14,167,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,750,300.00	2,300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	31,062,900.00	20,281,508.90
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,835,000.00	-
210604	Урсгал засвар	17,227,900.00	20,281,508.90
2107	Томилолт, зочны зардал	11,777,263.00	6,976,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,777,263.00	6,976,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	537,450.00	1,140,475.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,450.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	42,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	219,875.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	62,500.00
210807	Газрын төлбөр	-	26,100.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	120,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,255,260.00	7,266,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,255,260.00	7,266,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	328,316.17	4,334.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	4,334.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,334.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	328,316.17	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	328,316.17	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(15,425,049.06)	(34,760,337.04)
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	8,593,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	8,593,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	8,593,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	8,593,500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	(8,593,500.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(15,425,049.06)	(43,353,837.04)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		43,353,837.04
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	43,353,837.04	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	611,535,526.03	50,920,313.71	266,267,909.53	928,723,749.27
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	611,535,526.03	50,920,313.71	266,267,909.53	928,723,749.27

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

D08	Тайлант үеийн үр дүн			217,227,465.10	217,227,465.10
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	611,535,526.03	50,920,313.71	483,495,374.63	1,145,951,214.37

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,050,725,200.00	997,015,015.74	53,710,184.26	94.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,050,725,200.00	997,015,015.74	53,710,184.26	94.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,050,725,200.00	997,015,015.74	53,710,184.26	94.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	722,980,100.00	685,340,450.74	37,639,649.26	94.8
210101	Үндсэн цалин	407,886,000.00	358,885,533.06	49,000,466.94	88
210102	Нэмэгдэл	243,820,100.00	269,239,919.08	25,419,819.08	110.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,940,000.00	4,482,998.60	1,457,001.40	75.5
210104	Урамшуулал	65,334,000.00	52,732,000.00	12,602,000.00	80.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	97,905,100.00	97,905,100.00	0	100
210201	Тэтгэврийн даатгал	72,976,500.00	72,948,000.00	28,500.00	100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,239,200.00	6,239,200.00	0	100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,198,500.00	3,198,500.00	0	100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,012,500.00	3,041,000.00	-28,500.00	100.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,478,400.00	12,478,400.00	0	100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,100,000.00	31,095,666.00	4,334.00	100
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,000,000.00	8,521,666.00	2,478,334.00	77.5
210302	Түлш, халаалт	19,750,000.00	22,522,400.00	-2,772,400.00	114
210303	Цэвэр, бохир ус	350,000.00	51,600.00	298,400.00	14.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56,822,100.00	52,866,700.70	3,955,399.30	93
210401	Бичиг хэрэг	8,762,500.00	3,992,100.00	4,770,400.00	45.6
210402	Тээвэр, шатахуун	33,482,600.00	33,482,600.00	0	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,577,000.00	6,072,000.70	-495,000.70	108.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,600,000.00	3,920,000.00	-320,000.00	108.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,400,000.00	5,400,000.00	0	100
2105	Норматив зардал	96,801,000.00	85,548,814.40	11,252,185.60	88.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	80,233,000.00	69,081,314.40	11,151,685.60	86.1
210502	Хоол, хүнс	14,268,000.00	14,167,500.00	100,500.00	99.3
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,300,000.00	2,300,000.00	0	100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,550,000.00	27,781,508.90	768,491.10	97.3
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,500,000.00	7,500,000.00	0	100
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	21,050,000.00	20,281,508.90	768,491.10	96.3
2107	Томилолт, зочны зардал	6,976,300.00	6,976,300.00	0	100

Архангай аймгийн Хангай сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210702	Дотоод албан томилолт	6,976,300.00	6,976,300.00	0	100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,170,600.00	1,140,475.00	30,125.00	97.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	550,000.00	0	100
210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	120,000.00	0	100
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,000.00	42,000.00	0	100
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	250,000.00	219,875.00	30,125.00	88
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	62,500.00	62,500.00	0	100
210807	Газрын төлбөр	26,100.00	26,100.00	0	100
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	120,000.00	120,000.00	0	100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,420,000.00	8,360,000.00	60,000.00	99.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,420,000.00	8,360,000.00	60,000.00	99.3
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,050,725,200.00	953,661,178.70	97,064,021.30	90.8
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	33,100,000.00	33,095,666.00	4,334.00	100
132001	Орон нутгийн төсвөөс	33,100,000.00	33,095,666.00	4,334.00	100
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	970,771,400.00	917,065,512.70	53,677,387.30	94.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	970,771,400.00	917,065,512.70	53,677,387.30	94.5
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	46,853,800.00	3,500,000.00	43,353,837.04	7.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,500,000.00	3,500,000.00	0	100
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	43,353,837.04		43,353,837.04	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		43,353,837.04	-	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0	100
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0	100
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28	30	-2	107.1
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20	25	-5	125
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	4	3	57.1

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй

Аудитаар нийт 1,371.5 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 1 төлбөрийн акт, 2 албан шаардлага хүргүүлжээ.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг алдааны зөрчил нь 1,371.5 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 7,354.8 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Авто машины шатахууны зардалд шаардах хуудас, жолоочийн тооцооны хуудас зэрэг анхан шатны баримтгүй 1,059.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5 "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна.", 13.6. "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна." 13.7. "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн, Зам тээврийн хөгжлийн Сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм"-тай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Тус байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 206 нэр төрлийн 275 ширхэг 97,090.8 мянган төгрөгийн хөрөнгөнд холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох байх албан шаардлага хүргүүллээ

5.2.2 Тайлант жилд 312.5 мянган төгрөгийн тооцоо нийлээгүй өглөг үүсгэж ажилласан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох байх албан шаардлага хүргүүллээ

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шатахуун нотлох баримтгүй зарцуулсан	1	1,059.0	1	1,059.0								
Өглөг үүсгэсэн	1	312.5			1	312.5						
Үлдэх өртөггүй хөрөнгийг хугацааг сунгаж үнэлэх	1	0			1	0						
Дүн	3	1,371.5	1	1,059.0	2	1,371.5						